РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2021/678 НА СЪВЕТА

от 23 април 2021 година

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1350 за предоставяне на временна подкрепа на Република Литва съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета от 19 май 2020 г. за създаване на Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) вследствие на избухването на COVID-19 ([1]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) По искане на Литва от 7 август 2020 г., на 25 септември 2020 г. Съветът предостави финансова помощ на Литва под формата на заем с максимален размер 602 310 000 евро и с максимален среден срок до падежа 15 години, с която да допълни националните усилия на Литва за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и на социално-икономическите му последици за работниците и самостоятелно заетите лица.

(2) Заемът трябваше да се използва от Литва за финансиране на схемите за подпомагане на работата при непълно работно време и подобни мерки, посочени в член 3 от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1350 на Съвета ([2]).

(3) Избухването на COVID-19 продължава да блокира значителна част от работната сила в Литва. Това доведе до внезапно и съществено увеличение на публичните разходи в Литва, свързани с мерките, посочени в член 3, букви а) и б) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1350.

(4) Избухването на COVID-19 и предприетите от Литва през 2020 г. и 2021 г. извънредни мерки за преодоляване на разпространението на вируса и на социално-икономическите и здравните последици от този феномен се отразиха, и продължават да се отразяват, изключително сериозно върху публичните финанси. Според прогнозата на Комисията за Литва от есента на 2020 г., до края на 2020 г. бюджетният дефицит се е очаквало да достигне 8,4 % от брутния вътрешен продукт (БВП), а консолидираният държавен дълг — 47,2 % от БВП. През 2021 г. се очаква бюджетният дефицит на Литва да възлиза на 6,0 %, а консолидираният държавен дълг — на 50,7 % от БВП. Според междинната зимна прогноза на Комисията от 2021 г. БВП на Литва се очаква да нарасне с 2,2 % през 2021 г.

(5) На 11 март 2021 г. Литва поиска допълнителна финансова помощ от Съюза в размер на 354 950 000 евро с която да продължи да допълва националните си усилия, предприети през 2020 г. и 2021 г., за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и на неговите социално-икономически последици за работниците и самостоятелно заетите лица. По-специално това засяга мерките, посочени в съображения 6—8.

(6) Със Закона за заетостта № XII-2470 от 21 юни 2016 г., изменен през 2020 г. ([3]), посочен в член 3, буква а) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1350, Литва е въвела схема за изплащане на субсидии на работодателите за покриване на прогнозните заплати на наетите лица, които е трябвало да спрат да работят за даден период, като подкрепа по време на карантина или извънредно положение в държавата. Преди 1 януари 2021 г. работодателят е можел да избира дали със субсидиите да покрива 70 % от заплатата, до максимален размер 1,5 пъти от минималната

([1]) ОВ L 159, 20.5.2020 г., стр. 1.

([2]) Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1350 на Съвета от 25 септември 2020 г. за предоставяне на временна подкрепа на Република Литва съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19 (ОВ L 314, 29.9.2020 г., стр. 35).

([3]) Член 41, част 2-1 от „Закон за заетостта № XII-2470“ от 21 юни 2016 г., изменен със Закон № XIII-2822 от 17 март 2020 г., Закон № XIII-2846 от 7 април 2020 г., Закон № XIII-3005 от 4 юни 2020 г. и Закон № XIV-131 от 23 декември 2020 г.

работна заплата, или 90 % от заплатата (100 % за наетите лица на възраст 60 години и повече), до максимален размер, равняващ се на размера на минималната работна заплата. От 1 януари 2021 г. работодателят може да получава субсидии, за да покрие 100 % от заплатата, но не повече от 1,5 пъти минималната работна заплата. Възползвалите се от схемата работодатели трябва да запазят поне 50 % от персонала си най-малко три месеца след края на периода на субсидиране.

(7) Съгласно Закона за заетостта № XII-2470 от 21 юни 2016 г., изменен през 2020 г., посочен в член 3, буква а) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1350, субсидии са били изплащани и на служители, които възобновяват работа след период на спиране на работата ([4]), за период до шест месеца след завръщането им на работа. Като се спазва горна граница, равняваща се на минималната работна заплата или два пъти минималната работна заплата, в зависимост от стопанската дейност на работодателя, размерът на изплатените субсидии през първия и втория месец след завръщането на работа на наетото лице би могъл да достигне 100 % от заплатата му, през третия и четвъртия месец — 50 %, а през петия и шестия месец — 30 %. Тези субсидии могат да се приемат за подобна мярка на схемите за подпомагане на работата на непълно работно време съгласно Регламент (ЕС) 2020/672, тъй като целта им е била да подпомогнат доходите на наетите лица и да спомогнат за запазването на съществуващите трудови правоотношения.

(8) Властите са въвели и помощи за самостоятелно заетите лица, в т.ч. в селското стопанство, работещи в земеделско или животновъдно стопанство с големина не по-малка от четири икономически единици, както са посочени в член 3, буква б) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1350. Тази мярка е била изменена през 2020 г. ([5]) През 2020 г. помощта е възлизала на 257 EUR и е била изплащана по време на карантината и извънредното положение в държавата и през следващите два месеца. През 2021 г. помощта възлиза на 260 EUR и се изплаща по време на карантината и извънредното положение в държавата и един месец след това. Помощите за самостоятелно заетите лица могат да се приемат за подобна мярка на схемите за подпомагане на работата на непълно работно време съгласно Регламент (ЕС) 2020/672, тъй като целта им е да защитят самостоятелно заетите лица или сходните категории трудещи се от спад или загуба на доходите.

(9) Литва изпълнява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672 за отпускане на финансова помощ. Литва предостави на Комисията убедителни доказателства, че нейните извършени и планирани публични разходи са се увеличили с 1 101 607 198 евро, считано от 1 февруари 2020 г., в резултат на националните мерки за справяне със социално-икономическите последици от избухването на COVID-19. Това представлява внезапно и съществено увеличение, тъй като е свързано с разширяването на действащи национални мерки, пряко свързани с режимите на работа при непълно работно време и подобни мерки, които обхващат значителна част от предприятията и работната сила в Литва. Литва е финансирала 144 347 198 евро от увеличения размер на разходите със средства на Съюза.

(10) В съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) 2020/672 Комисията се консултира с Литва и провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планираните публични разходи, пряко свързани с посочените в искането на Литва от 11 март 2021 г. режими на работа при непълно работно време и подобни мерки.

(11) Поради това на Литва следва да се предостави финансова помощ, за да ѝ се съдейства да се справи със социално-икономическите последици от тежкия икономически шок, причинен от избухването на COVID-19. Комисията следва да вземе решенията относно сроковете до падежа, размера и отпускането на траншовете и вноските в тясно сътрудничество с националните органи.

(12) Литва и Комисията следва да вземат предвид настоящото решение в споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672.

(13) Настоящото решение не засяга резултата от евентуалните процедури относно нарушения на функционирането на вътрешния пазар, които биха могли да бъдат образувани, по-специално по силата на членове 107 и 108 от Договора. То не отменя предвиденото в член 108 от Договора изискване към държавите членки да уведомяват Комисията за случаите, които биха могли да представляват държавна помощ.

([4]) Член 41, част 2—4 от Закон за заетостта № XII-2470 от 21 юни 2016 г., изменен със Закон № XIII-2882 от 7 май 2020 г. и Закон № XIII-3005 от 4 юни 2020 г.

([5]) Член 5-1 от Закон за заетостта № XII-2470 от 21 юни 2016 г., изменен със Закон № XIII-2822 от 17 март 2020 г., Закон № XIII-2846 от 7 април 2020 г., Закон № XIII-2877 от 30 април 2020 г. и Закон № XIV-35 от 3 декември 2020 г.

(14) Литва следва редовно да уведомява Комисията за изпълнението на планираните публични разходи, за да ѝ позволи да прецени доколко те са били изпълнени от Литва.

(15) Решението за предоставяне на финансова помощ се взима като са отчетени съществуващите и очакваните нужди на Литва, както и исканията за финансова помощ съгласно Регламент (ЕС) 2020/672, които вече са представени или за които е планирано да бъдат представени от други държави членки, при прилагане на принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1350 се изменя, както следва:

1) Член 2 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Съюзът отпуска на Литва заем с максимален размер 957 260 000 евро. Неговият максимален среден срок до падежа е 15 години.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Отпускането на първия транш зависи от влизането в сила на споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672. Всеки следващ транш се отпуска в съответствие с условията на това споразумение за заем или, когато е приложимо, зависят от влизането в сила на допълнение към него, или на изменено споразумение за заем.“;

2) Член 3 се заменя със следното:

„*Член 3*

Литва може да финансира следните мерки:

а) субсидиите за заплати за периода на спиране на работа, предвидени в член 41 от Закона за заетостта № XII-2470 от 21 юни 2016 г., както са изменени през 2020 г.;

б) субсидиите за заплати след период на спиране на работа, предвидени в член 41 от Закона за заетостта № XII-2470 от 21 юни 2016 г., както са изменени през 2020 г.;

в) помощите за самостоятелно заетите лица, предвидени в член 5-1 от Закона за заетостта № XII-2470 от 21 юни 2016 г., както са изменени през 2020 г.;

г) помощите за самостоятелно заетите лица в селското стопанство, предвидени в член 5-2 от Закона за заетостта № XII-2470 от 21 юни 2016 г., както са изменени през 2020 г.“;

3) Член 4 се заменя със следното:

„*Член 4*

1. Литва уведомява Комисията до 30 март 2021 г. и на всеки шест месеца след тази дата за изпълнението на планираните публични разходи, докато тези разходи не бъдат изцяло изпълнени.

2. Когато мерките, посочени в член 3, се основават на планирани публични разходи и са били предмет на решение за изпълнение за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1350, Литва уведомява Комисията в срок от шест месеца след датата на приемане на посоченото решение за изпълнение за изменениеи на всеки шест месеца след това за изпълнението на планираните публични разходи, докато тези планирани публични разходи не бъдат изцяло изпълнени.“

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република Литва.

Настоящото решение поражда действие в деня на нотифицирането му на неговия адресат.

Член 3

Настоящото решение се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 23 април 2021 година.

За Съвета
Председател
A. P. ZACARIAS